

INSTITUTIONEN FÖR BIOMEDICIN

LPG005 Klinisk teori och praktik 1, 30 högskolepoäng

Clinical Theory and Practice 1, 30 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Läkarprogramkommittén 2022-10-26 och senast reviderad 2024-03-04. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2024-08-26, höstterminen 2024.

Utbildningsområde: Medicinskt 100 %

Ansvarig institution: Institutionen för biomedicin

Inplacering

Kursen är obligatorisk inom Läkarprogrammet, 360 högskolepoäng.

Huvudområde

Medicin

Fördjupning

G2F, Grundnivå, har minst 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Förkunskapskrav

Godkänt betyg i kurs Basvetenskap och klinisk introduktion 1 (LPG003), 30 hp och dessutom ska samtliga kurser placerade före Termin 3, enligt Läkarprogrammets utbildningsplan, vara godkända. Vidare krävs godkänt betyg på följande kursmoment på kurs Basvetenskap och klinisk introduktion 2 (LPG004): S-Hjärtlungräddning, VFU (2 hp) samt injektionsövningar under delkurs Farmakologi.

Lärandemål

Kunskap och förståelse

Efter godkänt kurs ska studenten (i tillämpliga delar utifrån de nedan listade centrala kliniska situationerna) kunna:

- redogöra för förekomst, sjukdomsbild, diagnostik, initial handläggning, prevention och behandling samt bakomliggande patogenes och patofysiologi vid vanliga och allvarliga sjukdomar och tillstånd inom följande ämnesområden: Infektionssjukdomar, sexuellt överförbara infektioner, reumatiska sjukdomar och allergiska sjukdomar
- beskriva de vanligaste mikroorganismerna i den mänskliga normalfloran, de vanligaste humanpatogena mikroorganismerna, deras virulensegenskaper samt grunderna för mikrobiologisk diagnostik, antimikrobiell behandling och resistens
- förklara hur smittsamma sjukdomar sprids, hur mikroorganismer interagerar med värden och kroppens försvar mot infektioner samt hur aktivering av immunförsvaret kan bidra till utveckling av inflammatoriska sjukdomstillstånd med eller utan samtidig infektion
- redogöra för de biologiska principer som ligger till grund för utveckling av immunitet efter vaccination
- redogöra för patofysiologiska och immunologiska mekanismer bakom vanliga och allvarliga allergologiska och reumatologiska tillstånd
- beskriva vanligt förekommande läkemedel och föreslå lämplig farmakologisk behandling
- redogöra för hur antibiotikaanvändning påverkar resistensutveckling, och hur detta har betydelse för patientsäkerhet nu och i framtiden
- redogöra för basala begrepp inom statistik, epidemiologi, studiedesign och principer för evidensbaserad medicin för att kunna analysera, bedöma och diskutera vetenskapliga frågeställningar och metodik inom respektive ämnesområde
- redogöra översiktligt för ett globalt perspektiv på jämlik hälsa, betydelsen av fungerande hälso- och sjukvårdssystem, FN:s globala mål för hållbar utveckling, samt de globala målens koppling till mänskliga rättigheter
- diskutera kring rätten till vård för individer utan medborgarskap (t ex asylsökande, papperslösa personer och sk EU-migranter) enligt nationella och internationella lagar och riktlinjer
- diskutera hur mänsklig aktivitet bidrar till miljöförändringar samt för hur förändringar i miljö och klimat påverkar människors hälsa

Färdigheter och förmåga

- tillämpa ett personcentrerat arbetssätt för att inhämta en strukturerad anamnes och genomföra en kliniskt relevant kroppsundersökning anpassad efter den aktuella situationen samt under handledning muntligt rapportera och skriftligt dokumentera patientmötet på svenska
- visa förmåga att utifrån anamnes och status prioritera arbetsdiagnos bland relevanta differentialdiagnoser samt att under handledning omvärdera arbetsdiagnoser vid ny relevant information, tex. resultat av laboratorieutredning

- utifrån arbetsdiagnos upprätta en initial utredningsplan, tolka resultat av denna och tillsammans med patienten diskutera och förklara utredningens resultat och gemensamt upprätta en handlingsplan
- identifiera riskfaktorer för framtida sjukdom genom anamnes och journal
- utifrån genomförd utredning, tillsammans med handledare och i samråd med patienten, föreslå och motivera val av behandling och därefter föreslå farmakologisk eller icke-farmakologisk behandling
- under handledning, i simulerad miljö, identifiera patienter i behov av akut vård och genomföra ett primärt omhändertagande, inkluderande att upprätta och påbörja en initial behandlingsplan
- visa förmåga att bidra till säkerhetskultur inom vården genom att identifiera potentiell vårdskada eller risk för skada i vården
- motivera syftet med vaccinationer i förhållande till aktuell risk i olika typer av situationer
- under handledning genomföra lumbalpunktion samt ledpunktion i simulerad miljö
- visa förmåga att tillämpa smittskyddslagen för att rapportera och förebygga spridning av smittsamma sjukdomar samt identifiera situationer där individens rätt till frihet och självbestämmande ställs mot andra människors rätt till hälsa
- visa förmåga till att leda en diskussion samt att ge och ta emot feedback
- reflektera kring olika yrkesgruppers roll i sjukvårdsarbetet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- tillämpa kritiskt tänkande för att identifiera och lösa problem inom respektive ämnesområde
- analysera etiska problem med relevans för respektive ämnesområde
- analysera situationer där det finns risk att individens fri- och rättigheter kränks samt identifiera och undvika situationer som innebär att läkare och annan sjukvårdspersonal kan medverka till sådana kränkningar
- uppvisa ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter, anhöriga och medarbetare

Innehåll

Att redogöra för förekomst, sjukdomsbild, diagnostik, initial handläggning, prevention och behandling samt patogenes för vanliga och/eller allvarliga sjukdomstillstånd inom kursens ämnesområden samt dess koppling till listan över kliniska situationer som en legitimerad läkare självständigt ska kunna handlägga, utgör kursens huvudmål (se bilaga 1).

Under kursen ges undervisning i infektionssjukdomar, immunologi, mikrobiologi, allergologi, venereologi samt reumatologi.

I kursen ingår också moment inom vissa PU (professionell utveckling) - områden som

statistik och vetenskaplig studiedesign samt frågeställningar om etik, mänskliga rättigheter och global hälsa. De olika ämnesområdena integreras i varandra och ingår i flera gemensamma undervisningsmoment. VFU ingår inom infektionssjukdomar, reumatologi, och klinisk mikrobiologi samt primärvård.

Former för undervisning

Undervisningen sker i form av:

- patientfallsbaserade seminarier
- patientfallsbaserade workshops/diskussioner (Ämnesdagar)
- självstudier som förberedelser för ämnesdagar
- team-baserat lärande (TBL)
- föreläsningar
- laborationer
- verksamhetsförlagd utbildning (VFU), både med och utan direkt patientkontakt
- handledning
- färdighetsträning
- simuleringsövningar
- fallpresentationer

Studentaktiverande undervisningsformer prioriteras. Under den verksamhetsförlagda utbildningen tränar studenten sin färdighet att utföra för läkare centrala professionella aktiviteter och får kontinuerlig återkoppling på dessa moment enligt modellen för ”Entrustable Professional Activities” (EPA).

Undervisningsspråk: svenska

Vissa moment kan komma att ges på engelska.

Former för bedömning

- Skriftlig integrerad mitterminstentamen 2,5 hp
- Skriftlig examination: Statistik och evidensbaserad medicin 1,5 hp
- Skriftlig integrerad sluttentamen 10 hp
- Seminarier, 8st, 0,5 hp per seminarium, totalt 4 hp
 - Basal mikrobiologi och inflammation
 - Infektionsimmunologi och immunitet
 - Infektioner i magtarmkanalen
 - Luftvägsinfektioner
 - CNS-infektioner
 - Artritsjukdomar
 - Systemsjukdomar
 - Infektioner hos immunsupprimerade
- Praktiskt kliniskt prov; OSCE (objective structured clinical examination) 1,5 hp
- VFU och praktiska moment

- Infektion, slutenvård 3 hp
- Reumatologi, öppenvård 1,5 hp
- Primärvård 1,5 hp
- Diagnostik och metodik 3 hp
- Uppgifter och seminarier i professionell utveckling 1,5 hp (fyra deluppgifter, poäng erhålls när samtliga är genomförda)

Icke godkänt seminarium eller professionell utveckling-moment tas igen vid ersättningsseminarium under innevarande kurs eller vid senare tillfälle under kommande termin.

För godkänd VFU inom primärvård, reumatologi och infektion krävs närvaro samt genomförda moment enligt examinationsportfölj för professionella aktiviteter (EPA). Icke godkänd VFU inom dessa områden tas igen vid ersättningstillfälle under innevarande kurs, eller vid senare schemalagt tillfälle.

För godkänd VFU inom diagnostik och metodik krävs närvaro samt godkända uppgifter för varje moment. Icke godkänd VFU inom dessa områden tas igen vid nästföljande schemalagt tillfälle under innevarande eller kommande termin.

Omtentamenstillfälle för skriftliga tentamina erbjuds inom 8 veckor efter ordinarie tentamen. Icke godkänt praktiskt kliniskt prov tas igen vid senare ordinarie tillfälle.

Eventuell frånvaro vid obligatoriskt moment innebär att momentet eller delar av momentet måste genomföras vid senare tillfälle. Detta ska ske så snart det är möjligt efter överenskommelse med terminsansvarig lärare. Antalet examinationstillfällen vid VFU är begränsad till två (2) tillfällen.

Om student fått rekommendation från Göteborgs universitet om särskilt pedagogiskt stöd kan examinator, i det fall det är förenligt med kursens mål och förutsatt att inte orimliga resurser krävs, besluta att ge studenten en anpassad examination eller alternativ examinationsform.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter och förhållningssätt att det föreligger en påtaglig risk att studenten kan komma att skada sig själv eller någon annan person fysiskt eller psykiskt eller att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. Orsaken till att den verksamhetsförlagda utbildningen avbryts på detta sätt ska dokumenteras och en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle. Student som underkänts i den praktiska delen (VFU) har möjlighet att genomgå kursen ytterligare en (1) gång.

Om student som underkänts två gånger på samma examinerande moment önskar byte

av examinator inför nästa examinationstillfälle, ska sådan begäran inlämnas skriftligt till institutionen och bifallas om det inte finns särskilda skäl däremot (HF 6 kap § 22).

I de fall antalet tillfällen för praktik, VFU eller motsvarande utbildningsperioder är begränsat till två, kan student begära byte av examinator efter första examinationstillfället. I det fall en kurs har upphört eller genomgått större förändringar ska student garanteras minst tre examinationstillfällen (inklusive ordinarie examinationstillfälle) under en tid av minst ett år, dock som längst två år efter det att kursen upphört/förändrats. Vad avser praktik och VFU gäller motsvarande, men med begränsning till endast ett ytterligare examinationstillfälle.

Betyg

På kursen ges något av betygen Godkänd (G) och Underkänd (U).

Kursvärdering

Kursvärdering sker under pågående kurs i form av kursnämnd där kursens förtroendevalda diskuterar med kursledningens representant/er. Protokollet publiceras på Göteborgs universitets läroplattform. Skriftlig kursvärdering sker i två delar, med del 1 efter halva terminen och del 2 efter kursens slut med hjälp av kursvärderingsenkät. En sammanställning av kursutvärderingen publiceras på lärplattformen och ligger till grund för utveckling av kursen.

Resultatet och eventuella förändringar i kursens upplägg ska förmedlas både till de studenter som genomförde värderingen och till de studenter som ska påbörja kursen.

Övrigt

Inslag av distans/nätbaserad undervisning kan förekomma i kursen vilket förutsätter tillgång till dator, webbkamera och uppkoppling.

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) kan ske utanför Göteborgsområdet vilket kan medföra kostnader för studenten.

Vid VFU kan vissa enheter kräva att studenten ska kunna uppvisa utdrag ur belastningsregistret. Det är därför viktigt att studenterna alltid har ett giltigt utdrag som kan visas upp vid anmodan. Inom vissa verksamheter kan också ID-kontroll av studerande förekomma.

Vid VFU gäller Västra Götalandsregionens och Region Hallands bestämmelser för tystnadsplikt och sekretess.

Vid VFU följs respektive verksamhets vårdhygieniska rutiner.

Bilaga 1 – Kliniska situationer

Läkarprogrammet har definierat ett antal (ca 100) kliniska situationer som en nylegitimerad läkare kommer att möta och därför förväntas kunna handlägga. Nedanstående situationer är ett urval som är vanligt förekommande inom kursens ämnesområden. De kliniska situationerna är definierade för att studenten skall veta inom vilka områden examinationen sker. Studenten skall för nedanstående kliniska situationer kunna patofysiologiska mekanismer och klinisk bild, samt beskriva och motivera omhändertagande, inkluderande utredning, behandling och väsentliga differentialdiagnoser inom de ämnesområden som ingår i kursen. Vi kommer t ex undervisa kring infektiösa tillstånd som orsakar hosta, reumatologiska tillstånd som orsakar ledvärk och allergiska tillstånd som leder till chock. Ytterligare tillstånd som kan ligga bakom samma kliniska situation kommer avhandlas i andra kurser. Specifika tillstånd och diagnoser som man bör kunna eller känna till inom respektive ämnesområden inom vår kurs definieras vidare i studiehandledningen.

Kursens centrala kliniska situationer är:

Avvikande diagnostiska och accidentella fynd

Chock (5-8; 12)

Diarré (5; 6; 7)

Feber (5-9)

Flytningar (kvinnor/män) (5; 7; 9)

Främmande kropp (5; 7)

Förvirring (5; 6; 8)

Förändrad hudfärg (5; 9; 6)

Förändrad vätske- och elektrolytbalans (5; 7; 6)

Förändringar i sjukdomspanorama (5; 11)

Hosta (5; 6)

Hudbesvär (5; 9)

Huvudvärk/ansiktsvärk (5; 8)

Illamående och kräkningar (7; 5-6)

Kramper (5; 8; 9)

Känslighet för infektioner (5; 7)

Lukt och smakbortfall (5; 8)

Medvetanderubbning (5; 6; 7; 8; 9)

Nästäppa/snuva (5; 8)

Ont i bröstet (5; 6; 7)

Ont i halsen (8; 5; 11)
Ont i ryggen/nacke/skuldra (5; 7)
Palpabla resistenser (5; 6; 7; 8; 9)
Smärtande och/eller svullen led/leder (5; 6; 7)
Stick och bett (5; 7)
Svullen buk (5; 6; 7)
Svullna extremiteter (5; 6; 7)
Sår/sårskador (5; 7)
Trötthet (5; 6; 7; 11)
Törst/uttorkning (5; 6; 7; 9)
Vattenkastningsbesvär/anuri (5; 6; 7; 9)

Siffrorna hänvisar till terminerna som berörs.